

Man kunne også frygte, at dette store forum blev sagsbehandlende i den forstand, at ubehagelige fastlåste sager henskydes hertil.

I begge hjemmestyreløve er institueret et nævn, som er en mekanisme til at afgøre tvister om hjemmestyrets kompetence i forhold til rigsmyndighederne. Disse nævn eksisterer ikke som permanent nedsatte, og de har aldrig været i brug. Der er således ikke nogen fortilfælde for, hvornår de kunne træde i funktion.

Jeg deler imidlertid forslagsstillernes opfattelse af, at det er nødvendigt at bruge dem, hvis der skulle opstå en situation, hvor disse nævn kan anvendes. Det har ikke været tilfældet hidtil.

Jeg vil gerne til forslaget yderligere påpege, at der i dag rent faktisk eksisterer parlamentarikerfora mellem Danmark og de respektive rigsdele, hvor bl.a. de respektive præsidier mødes bilateralt. Jeg finder, at samarbejdet mellem de danske, færøske og grønlandske myndigheder, hvor der er tale om beslutninger, indstillinger og konkrete råd, bør finde sted i form af direkte forhandlinger mellem landsstyrene og regeringen.

Jeg kan således ikke tilslutte mig det foreliggende forslag, men jeg finder det samtidig vigtigt, at vi ikke i vort løbende regeringssamarbejde taler forbi hinanden, og jeg har derfor taget initiativ til, at der etableres et årligt uformelt møde mellem de tre rigsdeles regeringschefer – et rigsmøde kunne man kalde det. Det er vi enige om. Jeg ser en personlig kontakt mellem lagmanden og landsstyreformanden som en god måde, hvorpå man kan forebygge misforståelser imellem os i en fri, uformel dialog.

Jeg har drøftet dette med lagmanden på Færøerne og Grønlands landsstyreformand, som begge er helt enige i et sådant mødeforum og i øvrigt i de synspunkter, jeg her har givet udtryk for. Det har vi rent faktisk bekræftet hinanden i på det første rigsmøde, vi afholdt den 21. november i år, lagmanden, landsstyreformanden og jeg. Mødets forløb bekræftede den nyttige form også indholdsmæssigt.

Vi er samtidig enige om at afholde sådanne faste årlige rigsmøder os imellem, og næste gang bliver fastlagt om kort tid. Jeg ser herigenem frem til endnu bedre kontakt os imellem til gavn for rigsfællesskabet og til styrkelse af den gensidige forståelse.

Vi har også givet hinanden håndslag på, at skulle der være brug for, at udenrigsministeren undervejs deltager, skulle der være brug for, at

andre ressortministre gør det, så vil det naturligvis også være muligt.

Det er ikke et egentligt sagsbehandlende forum, det har vi vores institutioner til, men det er et overordentlig nyttigt forum, der kan foregribe, der kan være lynafleder, om man vil, der kan forbedre den personlige kontakt, der kan forebygge misforståelser og derigennem give vores rigsfællesskab den ekstra dimension på den personlige kontaktflade, som vi jo godt kender betydningen af også i dansk indenrigspolitisk sammenhæng.

Torben Lund (S):

Selv om Socialdemokratiet ikke kan støtte beslutningsforslaget, således som det er udformet, om oprettelse af et rigsråd for Danmark, Grønland og Færøerne, så synes jeg, der er grund til at takke Det Konservative Folkeparti, fordi man med fremsættelsen af forslaget nu får fremkaldt en debat om rigsfællesskabet mellem Danmark, Grønland og Færøerne.

Vi har i Socialdemokratiet et stærkt ønske om, at rigsfællesskabet ikke alene bevares, men også styrkes, at vi bringer det til at fungere så godt som overhovedet muligt.

Vi synes ikke, at den model, man peger på i beslutningsforslaget, er den rigtige model. Der er efter vores opfattelse ikke behov for at etablere et helt eller delvis lovfæstet og, synes vi nok, noget formelt rådgivnings- og høringsorgan mellem de tre parter i rigsfællesskabet.

Det afgørende for, om rigsfællesskabet fungerer godt, er snarere, om der er reelle og nære samarbejdsrelationer mellem de tre rigsdele; samarbejdsrelationer, som bygger på tillid, og som bygger på, at ansvaret for, at rigsfællesskabet fungerer, hviler på den danske regering og de to landsstyre med de respektive regeringschefer i spidsen. Entydigheden af det ansvar må vi aldrig bringe i tvivl, og dér synes vi nok at den model, man her har peget på til et rigsråd, ikke er den helt rigtige.

Vi finder det i øvrigt meget tilfredsstillende og betragter det som en styrkelse af rigsfællesskabet, at der netop er etableret et uformelt mødeforum mellem statsministeren, lagmanden og landsstyreformanden. Det er også meget tilfredsstillende, når statsministeren her i dag kan oplyse, at de tre regeringschefer netop er enige om værdien af en sådan samarbejdsmodel, hvor man ud over de løbende kontakter kan mødes ved faste årlige rigsmøder; møder, hvor man kan styrke den gensidige tillid og afklare eventuelle udeståender og misforståelser.